

Dördüncü Bologna Politika Forumu Bildirisi
Yerevan
14-15 Mayıs 2015

Yükseköğretimden sorumlu Bakanlar ve Dördüncü Bologna Politikası Forumu Heyeti, Resmi makamların, yükseköğretim kurumlarının öğrencilerin ve çalışanların demokrasiye, insan hakları ve yasalara bağlı olduğu yükseköğretimi geliştirmek için işbirliğimizi teyit etmek ve ilerletmek üzere Yerevan'da toplanmıştır. Diğer bölgesel durumlarda göz alınabilecek Yükseköğretim Alanı (EHEA) üzerine olan ve yükseköğretimdeki başarılı işbirliği örneklerindeki ilginçimizin altını çizmekteyiz. Diğer bölgelerin kendi politika ve uygulamaları ile EHEA'nın gelişimine katkılarını da takdir etmekteyiz.

Ülkelerin çoğunda bulunan siyasi düzensizlikler, işsizliğin yüksek seviyede olması, ekonomik ve sosyal krizlerden kaynaklanan göç ve yükseköğretime geçiş eksikliği karşılaşılan zorluklardır. Aynı zamanda, ülkelerdeki ulusal uyanış, kaliteli yükseköğretim ile birlikte kişisel gelişim için fırsatlar oluşturabilecek daha demokratik ve hoşgörülü bir toplum için insanların umutlarını arttırmaktadır. Yükseköğretimdeki reformlar, karşılaşılan zorluklara hitap edebilecek şekilde demokratik kültürün gelişimini sağlayacak ve toplumlarımıza gerekli bilgi, anlayış ve becerileri aktaracaktır. Bunu başarmadaki anahtar şey ise akademik özgürlüğü, bütünleşmeyi ve yükseköğretim kurumlarının özerkliğini oluşturacak biçimde çalışanları ve öğrencileri korumaktır.

Ayrıca, çalışanlar ile öğrenci hareketliliği, değişime ve yeni bilginin oluşumuna olanak sağlayacak olup ortak güven ile anlayışın gelişmesine yardımcı olacaktır. Hızlı teknolojik gelişimler, yükseköğretim ve reform biçimlerine etki yapacaktır.

Dolayısıyla, politika diyalogu ve EHEA ile Orta Doğu, Kuzey Afrika, Asya ülkeleri arasındaki işbirliği, ülkelerimizin ve bölgelerimizin politik, ekonomik ve kültürel tabiatı yanı sıra çeşitli yükseköğretim sistemleri göz önünde bulundurularak devam etmeli ve güçlendirilmelidir. Gelecekteki ortak işbirliklerine yön verecek bir sürü ortak zorluk belirlenmiştir; bunların içerisinde yer alanlar: demografik değişiklikler, mezunların işsizliği, çoğu ülkeyi etkileyen ekonomik ve politik krizler, klişelerin yaygınlığı, yetersiz kültürlerarası diyalog ve artan aşırıcılık ve radikalcilik. Bu zorlukların üstesinden gelmede ve istenilen toplumları oluşturmada yükseköğretimin anahtar rolünü geliştirmek üzere akademi dünyası ile

birlikte çalışacağız. Aynı zamanda, eğitim reformları ile istenilen toplumların oluşmasını sağlayabilecek yolları bulmak için gayret sarf etmekteyiz.

Bireysel eğitim sistemlerin kendi güçlü yönleri ve geleneklerini sürdürmelerini sağlayarak ortak sahip olduğumuz şeyler üzerinde yoğunlaşacağız. Çeşitlilik ve politika diyalogunun farklı yönleri tüm seviyelerin katılımını gerektirmektedir: bölgesel, ulusal ve kurumsal.

Dördüncü Bologna Politika Forumu EHEA ülkeleri ve EHEA ülkeleri ile sınır olan MENAAS ülkeleri arasındaki işbirliğini geliştirmeye odaklanmaktadır. Yükseköğretimin günümüz sorunlarına cevap verebilecek durumda olması gerekmektedir. Yükseköğretimdeki reformlar yükseköğretimin kalitesini arttıracak ve özellikle genç kadınların ve gençlerin işsizlik sorununun aşılmasına katkı sağlayacaktır. Ayrıca hareketlilik ve ortak programları kapsayacak şekilde yapısal reformlar üzerinde de durulmaktadır.

Diğer bölgelerdeki benzer girişimlerin yanı sıra, farklı uluslararası kuruluşlar, ulusal otoriteler ve yükseköğretim kurumları tarafından oluşturulan mevcut projelerin sonuçlarına dayanarak EHEA yapısal reformları ve şeffaflık araçları ileri düzeydeki bölgesel işbirliklerine temel oluşturmaktadır. Bunların içerisinde yer alanlar, kredi sistemleri, ortak dereceler ve doktora eğitiminin yanı sıra öğrenim çıktıları ve eğitim programlarının dizaynı ve aktarılmasındaki ortak referans noktaları kullanımı, kalite güvencesi kapasitesinin gelişimi, yeterlilikler çerçevesinin gelişimi, hareketlilik ve tanınmadır.

İlerleyen işbirliklerinde, öncelik vereceğimiz konular:

EHEA içerisindeki ulusal çerçeve ile MEENAS ülkeleri tarafından geliştirilen ulusal çerçeve arasında bir uyum oluşturmak için gelişen yöntemler dâhil olarak ulusal yeterlilikler çerçevesi geliştirme.

Eğitim sistemlerimiz ve yeterliliklerinde ortak güven oluşturma amacıyla Kalite Güvencesi konusunda işbirliği geliştirme. Katılımcı ülkelerin kalite güvence ajanslarını EQAR'a katılımı konusunda çalışmaya teşvik etmeliyiz.

Gelişen bilgi ile yeterliliklerin ortak tanınması, tanınma uygulama ve şeklinin ortak gelişimi ve yürütülmesini geliştirme. UNESCO, Avrupa Konseyi/UNESCO Lizbon Tanıma Sözleşmesinin anahtar ilke ve koşullarını kapsaması amacıyla MERIC İnternet ağını yeniden harekete geçirmenin yanı sıra son zamanlarda revize edilen UNESCO bölgesel

konvansiyonları ile birlikte Akdeniz Bölgesi ve Arap ülkeleri için bölgesel konvansiyonlar başlatmaya teşvik edilmelidir.

AKTS ve son olarak revize edilen Kullanıcı Kılavuzu halini göz önünde bulundurarak kredi transfer sistemi geliştirme ve uygulamada işbirliği yapma.

Kurumsal seviyede, reformların tamamıyla uygulanabilmesi ile öğrenci merkezli eğitim ortamları geliştirmek için gerekli olan politika ve araçları uygulamak üzere ortak projelerin gelişimi için akademik işbirliğini destekleyecek ve teşvik edeceğiz. Diğer önemli paydaşlar ile birlikte öğrenci ve akademisyenler dâhil olmak üzere akademi dünyasının bu reformların gelişimi ve uygulanmasında yer almaları gerekmektedir.

Dahası, son zamanlarda pek çok ülkedeki politik istikrarsızlık, demokrasi ve hukukun egemenliğine yapılan saldırılar ışığında, EHEA içerisinde ve ortak ülkelerdeki yer alan yükseköğretim kurumlarının kapasitesini güçlendirecek ve yüksek kalitede eğitim ve araştırma odaklı demokratik gelişimlere katkı sağlayacak olan yükseköğretim kurumları arasındaki işbirliklerin devamlılığının ve öğrenci ve çalışan değişimi ile ortak projelere olan taahhütlerimizin öneminin altını çizmekteyiz.

EHEA ile ülkelerimiz arasındaki daha başarılı işbirlikleri için diğer bölgesel süreçleri de göz önünde bulundurmak önem arz etmektedir.

Yükseköğretimden sorumlu Bakanlar ve Dördüncü Bologna Politika Forumu Heyetleri olarak bizler, başarılı politik diyalogların Bologna Politika Forumları arasında yapılabilecek konferans, seminer, çalışma grupları, araştırmalar, pilot projeler ve eşli öğrenme aktiviteleri dâhil olmak üzere çeşitli sürdürülebilir çalışma metotlarının kullanımını gerektirdiğini fark etmekteyiz. Ülkelerimizde ve bölgelerimizde bu gibi işbirliklerini pilot olarak başlatmayı taahhüt ediyor ve BFUG, Bologna Kurulu ve MEENAS ülkeleri yetkilileri ile yakından işbirliği içerisinde olan BFUG Sekreteryasından bir sonraki BFYG toplantısına kadar işbirliği konu alanlarını belirlemek ve bir takvim ve eylem planları oluşturmak üzere bu işbirliği ile yakından ilgilenmesini rica ediyoruz.

Bir sonraki Bologna Politika Forumu, Bakanlar Konferansı ile birlikte 2018 yılında Fransa'da düzenlenecektir.